

АГРАР

Глас Српске

ДОДАТАК
РЕАЛИЗОВАН
У САРАДЊИ СА
МИНИСТАРСТВОМ
ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И
ВОДОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

понедељак, 23. јул 2018.

Влада
Републике
Српске
ПОВЕЋАЛА
АГРАРНИ
БУЏЕТ
за 2018.
годину

Капиталне инвестиције ЈАЧАЈУ пољопривреду

ИНТЕРВЈУ:

Стево Мирјанић, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде РС

Надлежне бх институције
морају заштитити
домаћу производњу

*Рођен 1943. године,
храбар и поносан,
носилац правде
и слуга истине!*

Глас Српске

ИНТЕРВЈУ: Стево Мирјанић АГРАРНИ БУЏЕТ ВЕЋИ ЗА 18%

страна 4

Подстицај

Пише:
**Велько
ЗЕЉКОВИЋ**,
новинар
"Гласа Српске"

УВОДНИК

Неко је једном приликом рекао да земље које очувају своју пољопривредну производњу и рационално и домаћински се односе према својим ресурсима, имају будућност.

Наравно, без новца, владиних подстицаја, субвенција и капиталних инвестиција, али и мјера којима би се заштитила домаћа производња, ова мисија је немогућа.

Свјесни су тога и у Влади Републике Српске, те су аграрни буџет за ову годину повећали за чак 18 одсто. Повећана су издвајања за капиталне инвестиције и субвенционисање пољопривредне производње и куповине неопходне механизације.

Обезбијеђено је и регресивно гориво, те донесен низ мјера које би стимулативно требало да дјелују на домаће произвођаче, те њихову производњу учини конкурентнијом на све захтевнијем тржишту хране и прехранбених производа.

Подстицаје Владе Српске највише су искористили произвођачи млијека. У првих пет мјесеци ове године произведено је чак 3,5 милиона литара млијека више него у истом периоду прошле године.

ПОДСТИЦАЈЕ ВЛАДЕ СРПСКЕ НАЈВИШЕ СУ

ИСКОРИСТИЛИ ПРОИЗВОЂАЧИ МЛИЈЕКА. У ПРВИХ ПЕТ МЈЕСЕЦИ ОВЕ ГОДИНЕ ПРОИЗВЕДЕНО ЈЕ ЧАК 3,5 МИЛИОНА ЛИТАРА МЛИЈЕКА ВИШЕ НЕГО У ИСТОМ ПЕРИОДУ ПРОШЛЕ ГОДИНЕ

Задоволни могу бити и у Братунцу, јер су добили један од најсавременијих система за наводњавање, који би малинарима са овог подручја требало да омогући производњу већу и до 30 одсто.

Слични системи су већ изграђени у Пелагићеву, али и Бијељини, која би ускоро требало да добије и нови насип, који би Семберију требало да заштити од поглава.

Да је Влада Републике Српске, односно ресорно министарство, озбиљно схватило своју мисију најбоље се може видјети из наредних редова. Пољопривредни произвођачи у ФБиХ немају на располагању средства за капиталне инвестиције и регресивно дизел гориво. Они не могу рачунати ни на средства за откуп пшенице, а не постоји ни буџет предвиђен за противградну заштиту.

Два ентитета, два аршина.

Анализа: Развој агара НАЈВИШЕ НОВЦА за капиталне инвестиције

страна 8

Заштита домаће
производње

Спријечити прекомјеран УВОЗ

страна 10

Братунац

Нема више суше

страна 11

Дрински насип Семберија ће бити сигурна од поглава

страна 12

Улагања у водопривреду ФОНД СОЛИДАРНОСТИ ОБАВИО МИСИЈУ

страна 13

Стево **МИРЈАНИЋ**, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде РС

АГРАРНИ БУЏЕТ ВЕЋИ ЗА 18%

Циљ је да се значајније повећају капитална улагања, али и обезбједи примјена нових технологија, јер ће овај фактор бити пресудан у остваривању боље конкурентске позиције нашег аграра на отвореном тржишту

Само у последњих пет година Влада Републике Српске исплатила је пољопривредницима више од 500 милиона марака. Издвајања за сектор аграра су из године у годину све већа, а само током ове године она су у односу на прошлу годину већа за 18 одсто. Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде Стево Мирјанић каже да је одређење Владе РС било и остало да сектор аграра, поред енергетског, буде један од приоритетних у даљем економском развоју Српске.

- Аграрни сектор много значи за нашу економију. И поред бројних изазова са којима се он сучава, од временских непогода, неуређеног спољнотрговинског пословања и одсуства мјера заштите домаће производње, просјечан допринос пољопривреде и прехранбене индустрије у БДП-у Републике Српске износи чак 2,3 милијарде марака, односно 26 одсто. Од тога се око 1,4 милијарде марака односи на пољопривредну производњу - истакао је Мирјанић додајући да више од 140.000 домаћинстава у Српској остварује приход од пољопривреде, од чега њих 40.000, колико је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, остварује значајан тржишни вишак на основу којег остварује право на подстицај.

Мирјанић се у наставку овог ин-

тервјуа осврнуо и на подстицајне мјере које Влада РС током ове године планира да спроведе, капиталне инвестиције, мјере које је неопходно донијети како би се заштитила домаћа производња, те неопходност увођења нових технологија како би производњу у овом сектору учинили још ефикаснијом.

АГРАР: Ребалансом буџета РС за 2018. годину предвиђена су додатна средства за сектор пољопривреде. На реализацију којих мјера ће та средства бити усмјерена и како сте конципирали подршку пољопривредницима у овој години?

МИРЈАНИЋ: За 2018. годину предвиђена су укупна средства по основу аграрног буџета у износу од 60 плус 11 милиона марака, односно укупно 71 милион. При томе се 60 милиона КМ односи на подршку текућој производњи и капиталним инвестицијама, а 11 милиона на подршку регистрању дизел горива и подршку

**ОКО 140.000
ДОМАЋИНСТАВА
ОСТВАРУЈЕ ПРИХОД
ОД АГРАРА**

модернизацији противградне заштите. Поред овог новца, обезбједијена су и средства по основу међународних пројеката у износу од око 21 милион КМ. Ту су и средства која је ИРБ обезбједио за кредите у пољопривреди, а која износе 70 милиона. Новчана средства предвиђена су и кроз Партнер фонд у износу од шест милиона, а ту је и 12 милиона који су обезбједијени за пројекат заштите добара. Када се подвуче црта, укупни извори финансирања у овој години износе више од 180 милиона марака.

АГРАР: У односу на 2017. годину ова средства су значајно повећана.

МИРЈАНИЋ: Да. Укупна буџетска средства у 2018. години у односу на 2017. повећана су за чак 18 одсто, а то повећање омогућило је нивелисање подршке по појединим групама мјера, као и значајна повећања у односу на трогодишњи просјек. Тако је премија за произведено и продато воће и поврће повећана за 130 одсто, премија за приплодну стоку повећана је за око 50 одсто, премија за производњу меса за 36 одсто, подршка пчеларској производњи за 59, премија за индустријско биље за 40, подршка за органску производњу 30, а инвестиције у пољопривредну механизацију за скоро 90 одсто. Повећани су и појединачни износи по грлу, нпр. премија за приплодне крмаче за 90 одсто, премија за утовљене свиње за 88 одсто...

Оно што посебно желим да истакнем је да је овакав приједлог прихваћен од стране свих произвођачких удружења. Одлукама Владе РС прерађивачима су ове године на располагању и значајна средства ИРБ-а намијењена прехранбеној индустрији за финансирање откупа сировина домаћих пољопривредних производа. Последњим измјенама правила пласмана ИРБ-а, ова средства су доступнија смањењем марже ИРБ-а за 0,5 процентних поена у случајевима када је каматна стопа финансијског посредника до 2,5 одсто. Међутим, циљ министарства је да се значајније повећају средства за капитална улагања, обезбједи примјена нових технологија и трајно спроводи едукација.

АГРАР: Колико Влада РС издваја средства за капиталне инвестиције, те да ли је било промјена у начину усмјеравања тих средстава?

МИРЈАНИЋ: Уведене су двије кључне промјене. Прва је да смо издвојили већи обим средстава, а друга да смо увели систем јавног позива, односно конкурса. Укупан обим средстава из аграрног буџета за подршку дугорочном развоју ове године износи 9,85 милиона марака и он је за 50

одсто већи у односу на трогодишњи просјек. Од 10 милиона, 4,5 милиона усмјеравамо у директне инвестиције на газдинству, за набавку пољопривредне механизације, за инвестиције у сточарству, у биљној производњи за подизање засада, набавку пластеника, за набавку технолошке опреме за прерађивачке капацитете. Средства од 4,5 милиона марака за директне инвестиције на газдинствима нису довољна, али су значајна.

АГРАР: Колики је био интерес? МИРЈАНИЋ: На јавни позив за

Пољопривреда и
прехранбена индустрија
годишње донесу 2,3
милијарде марака

**ОБЕЗБИЈЕЋЕН
71 МИЛИОН
МАРАКА**

подношење захтјева јавила су се чак 1.102 потенцијална корисника, од којих се 50 одсто односи на захтјеве за пољопривредну механизацију. Овако велики интерес је резултат и услова конкурса који корисницима омогућавају фиксни поврат од 30, односно 35 одсто у односу на уложена средства, ако су млађи од 40 година или ако су жене носиоци газдинства. Такође, омогућено им је резервисање средстава по основу предрачуна. Дакле, имају сигурност у улагању властитих средстава. Укупна вриједност ула-

гања, када се саберу средства аграрног буџета и средства корисника, износи 27,5 милиона КМ укупних улагања, а обезбјеђује поврат од 30 до 40 одсто, што је веома стимулативно. Такође, и код набавке основних средстава за капиталне инвестиције су обезбјеђена повољна средства ИРБ-а која су последњим измјенама правила пласмана додатно појефтинјена смањењем марже ИРБ-а за 0,3 процентна поена у случајевима када је каматна стопа финансијског посредника до два одсто.

АГРАР: У ситуацији када имамо све дуже периоде суше, наводњавање се, поред осигурања усјева, чини као једино превентивно рјешење. Да ли се ситуација у РС мијења када је у питању обим површина које су под системима за наводњавање?

МИРЈАНИЋ: Заиста с правом можемо рећи да се ситуација значајно унапређује. И овдје имамо активности у два правца. Први је што се кроз међународне пројекте финансира изградња примарних система за

наводњавање, за шта имамо обезбјеђена средства кроз пројекат Свјетске банке у укупном износу од 24 милиона долара.

Други правац се односи на подстицаје пољопривредним произвођачима за изградњу терцијарне мреже којом наводњавају своје парцеле, за шта се обезбјеђује 40 одсто фиксног поврата од укупно уложених средстава и за шта је Влада Републике Српске крајем 2017. године издвојила додатних пет милиона КМ за набавку опреме за наводњавање. И овдје је

изузетан одзив корисника, а потенцијална улагања средстава из буџета и средстава корисника износе 16,6 милиона КМ или 8.500 хектара. Из пројекта Свјетске банке већ су стављени у функцију велики системи у Пелагићеву и Новом Селу на око 825 хектара, а у Братунцу смо недавно пустили у рад систем вриједности 9,2 милиона КМ који ће омогућити наводњавање нових 440 хектара, 1.300 домаћинстава и повећање приноса више од 40 одсто. Ускоро ће се завршити велики систем у Требињу. Уговорена вриједност је 5,8 милиона КМ за 860 хектара. У припреми су и други велики системи које ћемо реализовати у наредном периоду. Укупно узевши, за посљедње четири године више је уложено у наводњавање него у посљедњих 20 година.

НАДЛЕЖНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ МОРАЈУ ЗАШТИТИ ДОМАЋУ ПРОИЗВОДЊУ

АГРАР: У више наврата сте истicali да је систем противградне превентиве у РС један од модернијих у окружењу. Да ли је он и ефикасан у заштити пољопривредних добара?

МИРЈАНИЋ: Вриједност комплетног Пројекта модернизације противградне заштите, који се финансира из средстава ИРБ-а, је 25 милиона КМ. Пројекат подразумијева набавку савремених метеоролошких радара, аутоматске противградне станице првог, другог и трећег реда, формирање Главног оперативног центра и Центра за прикупљање, асимилацију и дистрибуцију података, те грађење Радарског центра за метеоролошки радар за потребе противградне заштите на Јахорини. Такође, обезбјеђујемо редовно снабдијевање ЈП "Противградна превентива" ракетама. А потврда о томе колико је наведени систем потребан и дјелотворан је и чињеница да је само од почетка ове године дејствовало 30 пута са 1.229 ракета. У прошлој години дејствовало је у 23 дана са 705 ракета, што је ипак било мање од вишегодишњег просјека, и нисмо имали пријављене штете од града. Морам нагласити да је ово најсавременији и најпоузданији систем у ширем окружењу.

АГРАР: Колико су модерне технологије заступљене у пољопривреди РС и колико су препознате у оквиру подршке министарства?

МИРЈАНИЋ: Примјена нових технологија и нових знања у пољопривреди биће мјерило успјеха за сваког пољопривредног произвођача. Могу слободно рећи да ће овај фактор бити пресудан у остваривању

боље конкурентске позиције на отвореном тржишту. Што више средстава будемо усмјеравали у нове технологије, не само у пољопривреди, већ и у другим секторима, то ћемо више подизати нашу љествицу и приближавати се развијеним земљама у индикаторима продуктивности и ефикасности. У складу с тим, ми смо ове године увели нову подстицајну мјеру за примјену технолошких иновација у производњи, гдје подржавамо партнерство између научних институција, савјетодавне службе и корисника у примјени нових технологија. Такође, на прагу смо да пустимо у рад систем прогнозно-извјештајне службе, који броји више од 52 станице распоређене широм РС. Систем је постављен тако да произвођаче информира унапријед о могућности појаве биљне болести или штеточине, што је сигнал за превентивно прскање, односно заштиту усјева или засада. Тиме ћемо постићи смањење броја третирања у току године и утицати на смањење трошкова сваког произвођача. Комуникација са корисницима одвијаће се помоћу веб апликације. Овакав систем прогноза, које се дају прије појаве болести, постоји само у Холандији, а ми смо га развили уз помоћ УНДП-а и властитих средстава. Имамо и људске и техничке капацитете да наведени систем одржавамо и даље унапређујемо.

ИМАМО НАЈСАВРЕМЕНИЈИ СИСТЕМ ПРОТИВГРАДНЕ ЗАШТИТЕ У РЕГИОНУ

АГРАР: Често сте упућивали критике на рад заједничких органа када је у питању заштита домаће производње у условима примјене Споразума о стабилизацији и придруживању. Има ли промјена на том плану и колике посљедице трпе домаћи произвођачи због изостанка ових мјера?

МИРЈАНИЋ: Министарство је урадило више анализа које се односе на ССП и његову примјену на терену, те и прије примјене овог споразума, и самог прихватања адаптираног споразума упозорили смо да ће његовом примјеном бити отворена могућност бесцаринског увоза робе значајније вриједности од око 183 милиона КМ у 2017. години, док ће у 2018. години вриједност потенцијалног увоза бити и већа. Колико су наше прогнозе биле тачне, говори и податак да је у 2016. години увезено 2,9 милијарди КМ производа тарифних глава од 1 до 24, а у 2017. години 3,15 милијарди КМ, односно за 188 милиона КМ више. То је само пет милиона више него што су биле наше процјене. Ситуацију пра-

тимо константно и треба да нагласим да је министарство у току 2017. и на почетку 2018. године припремило 13 извјештаја о актуелном стању на тржишту сточарских производа у РС, БиХ и окружењу, јер је овај сектор највише погођен. Упркос оваквој ситуацији, РС у последње три године бильежи раст увоза пољопривредних и прехранбених производа, вриједносно и количински. Вриједност увоза у 2017. години из РС је износила око 370 милиона КМ. Највише је повећан увоз млијека и млијечних производа и то за 35 одсто, воћа и поврћа за 25, а прерађевина од меса за чак 100 одсто. Покривеност увоза извозом расте, а у 2017. години износила је 52 одсто за пољопривредно-прехранбене производе. И то све у условима врло неуређеног спољнотрговинског пословања, о чему смо подносили небројене иницијативе надлежним институцијама.

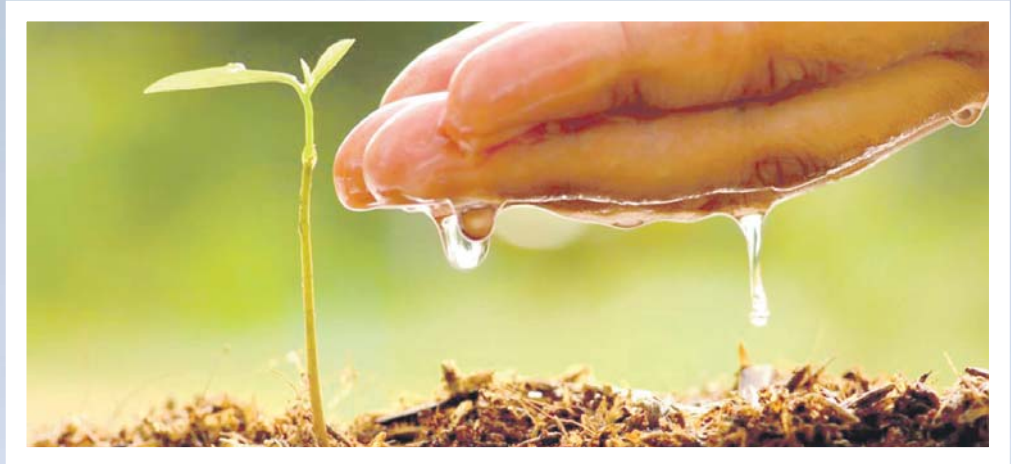
АГРАР: Семберија, али и цијела РС дуго чека дрински насип, а још су свјежа сјећања на катастрофалне поплаве из 2014. године.

МИРЈАНИЋ: Министарство је још након поплава из 2010. године почело преговоре са Свјетском банком о добијању кредитних средстава. Пројекат је, након испуњења потребних услова, постао ефикасан у мају 2015. године. Вриједност пројекта је 13,8 милиона америчких долара и његов завршетак се планира за децембар 2019. године. Планирани одбрамбени насип има дужину од 34 километра. Изградња ће бити реализована у оквиру три дионице подијељене у шест етапа, сукцесивно након рјешавања откупа земљишта. Ово је капитални пројекат за град Бијељину, Семберију и цијелу РС, а од представника Свјетске банке добили смо апсолутну подршку да што прије почну радови на изградњи насипа. Недостатак заштитног насипа према Дрини и пратећих објеката највећи је водопривредни проблем Српске. Изградњом тог дринског насипа формирало би се заштићено подручје које би, заједно са пратећим дренажним системима, обезбиједило заштиту читаве Семберије од поплава. Због тога хитна изградња дринског насипа постаје најбиталнији интерес Семберије и РС.

АГРАР: Колико је до сада новца уложено у заштиту од поплава?

МИРЈАНИЋ: У област водопривреде у последње четири године уложено је више него у последњих 25 година. Укупно је обезбијеђено више од 190 милиона КМ, од чега је већ уговорено или реализовано око 150 милиона. Уређено је око 150 километара канала и насипа, 50 километара водотока, 10 километара обалоутврда, санирано је 60 километара водотока и канала... Све то говори о томе колики значај Влада и ресорно министарство придају области водопривреде и заштите од вода.

За ову намјену издвојено 37 милиона марака. Новац ће бити утрошен на пројекте који би требало да обезбиједи дугорочни развој руралних подручја у Републици Српској

К И Н

**УВЕДЕН
РЕГРЕС
200 КМ
ПО ХЕКТАРУ**

АНАЛИЗА:

Како ће бити утрошена средства предвиђена за развој аграра

Највише новца за капиталне инвестиције

Обезбијеђен новац и за набавку нове механизације

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде обезбиједило је за ову годину 71 милион конвертибилних марака за развој пољопривреде и села у Републици Српској.

Након ребаланса буџета, аграрни фонд за 2018. годину увећан је за 11 милиона марака, а све да би био обезбијеђен додатни новац за развој овог сектора.

Утврђен је нови план утрошка овог новца, те је 60 милиона марака предвиђено за текућу потрошњу и капиталне инвестиције, а остатак за регресирање набавке дизел горива и модернизацију противградне заштите. За капиталне инвестиције предвиђена је свота од 37 милиона марака. Овај новац ће бити утрошен на пројекте који ће обезбиједити дугорочни развој руралних подручја.

Позитивне ефекте одлука које Влада Републике Српске доноси, а ресорно министарство спроводи, на својој кожи посебно ће осјетити они сектори који су означени као стратешки у даљем развоју аграра.

РАТАРИМА ПОДСТИЦАЈИ ВЕЋИ И ДО 300 ОДСТО

Произвођачима воћа укупна средства су повећана за готово 100, а поврћа за више од 300 одсто.

Правилником о подстицајима за развој пољопривреде и села за 2018. годину уведена је и нова мјера - регрес по хектару сјетвене површине за соју, који износи 200 марака по хектару. Ова мјера наишла је на веома позитивне реакције пољопривредника.

Укупно ће за ову нову мјеру ове године бити издвојено око 400.000 марака, а очекује се да ће ове године бити посијано најмање 3.500 хектара под сојом, што је за 16 одсто више него у прошлој години.

Такође, повећане су и укупне премије за индустријско биље за близу 40 одсто, а највеће повећање биљежи премија за индустријску

уљану репицу, која је повећана за 88 одсто.

Знатно је повећана и премија за индустријску соју и то за 49 одсто, већа је и премија за индустријски дуван за 10 одсто. На крају, повећана је и премија за индустријски сунцокрет за 23 одсто.

На све ово треба додати да регрес, по хектару сјетвене површине за стрна жита - пшеница, раж, јечам, тритикале и зоб, износи 200 марака по хектару, а премија за произведену и продату меркантилну пшеницу је 0,05 КМ по килограму, што, уз регресирани дизел, који остварују ови произвођачи износи око 500 конвертибилних марака по хектару, што је највише у односу на земље окружења. То довољно говори о томе колико министарство придаје значаја и колико подржава ратаре.

Иако су премија за произведену пшеницу по килограму и регрес по хектару остали исти као прошле године, новац који ће бити издвојен за сјетву и производњу пшенице, али и осталих стрних жита је знатно већи, јер се сваке године увећава број произвођача, што говори о томе да је ова мјера министарства изразито стимулативна и развојног карактера.

И директна подршка сточарској производњи у 2018. години биће знатно повећана и то укупно за 27,38 одсто, а разлога за задовољство имају готово све гране у сточарству, од говедарства, свињарства, перадарства, овчарства и козарства до пчеларства.

За тов свиња издвајања су већа за 88 одсто, за приплодне јунице и приплодне крмаче 80-86, а у живинарству 115-140 одсто.

Повећано је издвајање и за пољопривредну механизацију, односно за набавку трактора и прикључака. Оно износи око 100 одсто.

Међу онима који биљеже значајна повећања у апсолутном износу су и лица која се баве товом јунади, а којима је премија за утовљену јунад повећана за 25,43 одсто у односу на трогодишњи просјек од 2015. до 2017. године. Премија за приплодне јунице повећана је за 79,32 одсто, а за систем узгоја крава-теле за око 20 одсто.

Као и ранијих година пољопривредницима је омогућено и коришћење регресираниог горива за пољопривредну производњу. Одобрена је количина од 100 литара регресираниог горива по хектару за пријављене обрадиве површине, а 30 литара по хектару за ливаде, а по цијени која је 0,60 марака нижа од малопродајне на безинским пумпама. Право на ово гориво имају сва регистрована пољопривредна газдинства у Републици Српској.

Пољопривредници у ФБиХ кратких рукава

Пољопривредни произвођачи у ФБиХ немају на располагању новац за капиталне инвестиције и дизел гориво, не могу рачунати ни на новац за откуп пшенице, а не постоји ни буџет предвиђен за противградну заштиту.

**ПОЈАЧАТИ
КОНТРОЛУ
НА ГРАНИЦИ**

Влада РС предложила низ мјера за заштиту
домаће производње

СПРИЈЕЧИТИ ПРЕКОМЈЕРАН УВОЗ

Надлежним институцијама на нивоу БиХ сугерисано да, у зависности од ситуације на тржишту, буде размотрена могућност увођења прелевмана, привремених забрана увоза и царинских оптерећења

Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Српске упутило је на адре-

су Министарства спољне трговине и економских односа БиХ приједлог мјера које би требало да буду уведене како би се заштитила домаћа производња. Као једна од првих предложено је досљедно спровођење важећих прописа који уређују област спољнотрговинског пословања.

Како је наведено, постојећи Одсек за спољнотрговинску политику, контролу и заштитне мјере при Министарству спољне трговине и економских односа требало би да се активније укључи у реализацију прописаних мјера. Овом одсеку је сугерисано да у одређеним ситуацијама размотри и могу-

ћност увођења прелевмана, привремених забрана увоза, царинских оптерећења, али и сезонских заштитних мјера.

●●●
**САНКЦИОНИСАТИ
МАШИНАЦИЈЕ
УВОЗНИКА**

Као друга мјера предложено је да буде успостављен систем и утврђен начин прикупљања података на тржишту пољопривредних производа, укључујући и цијене на домаћем и иностраном тржишту.

Овим би био дефинисан систем прикупљања података потребних за увођење мјера заштите од прекомјерног увоза на основу донесених прописа, те би биле подијељене обавезе између удружења пољопривредних произвођача, привредних комора, министарства и везаних институција. Систем би омогућио ефективни приступ евиденцији кретања конкурентне робе, да би се испуниле норме и захтјеви постојећих одлука, те предлагале одлуке о заштити домаће производње у области пољопривреде.

Као битна ставка у заштити домаће производње апострофирани су и дефинисање и класификација производа биљног и животињског поријекла која се у царинској тарифи води под - остало.

Како је појашњено, детаљнија класификација и разврставање производа који су најчешће при увозу класификовани као "остало" допринијели би ефикаснијој заштити домаће производње и потрошача.

Из ресорног министарства наводе да је неопходно и увођење обавезног вагања пољопривредних производа приликом увоза, али и појачаних царинских контрола, које би се огледале у повећаном узимању узорака пошилики при увозу робе.

Увођење ових мјера онемогућило би евентуалне манипулације увозника, али би се број узетих узорака повећао на пет одсто, а што је граница која се креће у земљама Европске уније. На овај начин био би повећан и побољшан и рад лабораторија које би постале самоодрживе и у складу са додатним приливом средстава имале могућност набавке додатне опреме.

И на крају, Министарству спољне трговине и економских односа предложено је да што прије усвоји и правилник о тржишним стандардима за воће и поврће, житарице и производе анималног поријекла, а који би био у складу с европским и ОЕЦД стандардима.

Увођењем овог стандарда квалитета, класификацијом увозних производа по тарифним линијама усклађеним с ЕУ прописима било би уређено тржиште пољопривредних производа у БиХ с аспекта примјене тржишних стандарда за увезене пољопривредне производе који се путем трговинских ланаца пласирају на домаћем тржишту. Доношењем правилника јасно би био утврђен изглед робе у класи, што би царини и инспекцији дало могућности провјере правилног наименовања.

БРАТУНАЦ ДОБИО НАЈСАВРЕМЕНИЈИ СИСТЕМ ЗА НАВОДЊАВАЊЕ

НЕМА ВИШЕ СУШЕ

Систем који обухвата 16 бунара и 22 резервоара за воду, обезбиједиће у наводњавање чак 26 локација, односно око 436 хектара обрадивог пољопривредног земљишта на простору ове општине

Општина Братунац добила је један од најсавременијих система за наводњавање, у чију је изградњу уложено 9,2 милиона конвертибилних марака. Систем који обухвата 16 бунара, шест водозавхвата, шест сабирних комора, 22 резервоара за воду, 102 километара цјевовода и 44 пумпе, обезбиједиће у наредном периоду наводњавање чак 26 локација, односно око 436 хектара обрадивог пољопривредног земљишта на простору ове општине.

Парцеле које ће се наводњавати налазе се у насељима: Полом 1, Полом 2, Осамско, Красан поље 1, Красан

поље 2, Слaпaшница, Михалевићи, Побуђе, Шилковићи, Кравица - Мандићи, Жежештица, Глогова, Глогова-Магашевићи, Реповац, Хранча, Хранча - Смољева, Подградац и Подчауш,

Бљечавa и Загони, Братунац II и Побуђе, Вољавица, Залужје - Бљечавa и Бјеловац, Тегаре, Факовићи, Факовићи - Грабовичка ријека, Жљebaц - Ватљевевићи, Жљebaц - Врањковина,

Влада субвенционисхе куповину опреме

Влада РС донијела је крајем прошле године одлуку да пољопривредним произвођачима субвенционисхе набавку система за наводњавање са 40 одсто од укупне вриједности прихvatљивих трошкова инвестиције. За ову намјену обезбиједићено је пет милиона марака. Ресорно министарство 6. јула је посредством Агенције за аграрна плаћања исплатило 916.254 КМ пољопривредницима за набавку ове опреме. Овом уплатом укупно је исплаћено 3.382.015 од 5.000.000 КМ колико је ресорно министарство обезбиједило у складу са одлуком Владе Српске.

Горња Врањковина и Жилебац.

Пуштањем у функцију овог система највише се обрадовало око 1.300 произвођача малина, који годишње произведу чак 4.000 тона овог воћа. Они очекују да ће уз овај нови систем за наводњавање принос малина повећати и до 30 одсто.

Од уложених 9,2 милиона марака, 85 одсто средстава потребних за реализацију овог пројекта обезбиједила је Влада Републике Српске, а 15 одсто локална заједница.

ПРИНОСИ ВЕЋИ И ДО 30 ОДСТО

Систем за наводњавање у Братунцу је иначе дио 24 милиона вриједног пројекта ресорног министарства, којим је предвиђено да се на осам до десет локација у Републици Српској изграде ови системи, који би требало у знатној мјери да унаприједи пољопривредну производњу.

Како је планирано наводњавање би требало да буде обухваћено укупно 3.850 хектара обрадивих површина. У првој фази реализације овог пројекта већ су изграђена два система за наводњавање у Новом Селу (622 ха), општина Бијељина, и у Гојкову и Стакића пољу (202 ха), општина Пелагићево.

Изградња насипа на ријеци Дрини код Бијељине

Семберија ће бити сигурна од поплава

Када буду завршени радови на изградњи насипа од Глоговца до ушћа ријеке Дрине у Саву, у дужини од 34 километра, Семберија ће у потпуности бити заштићена од поплава

Представници ресорног министарства и Јавне установе "Воде Српске" усвојили су примједбе власника парцела које су биле предмет експропријације за потребе изградње дринског насипа код Бијељине.

Извршене су корекције техничких карактеристика насипа са пратећим објектима, које су за резултат имале смањење појаса изузимања земљишта за 12 одсто или више од 11.000 квадратних метара.

Осим ових измјена, које су утицале на умањење појаса експропријације, а који је првобитним пројектом

износио око 160 хектара земљишта, сагледана је и могућност побољшања приступа парцелама и договорено да се повећа могући број прелаза, да би биле обезбијеђене не сметане комуникације према ријеци Дрини, пољопривредним површинама и објектима за одмор.

Такође, власницима који имају парцеле веће од 3.000 квадратних метара остављена је могућност да их замијене са државним земљиштем на другој локацији.

Након овог договора и усвојених примједба власника

парцела нема више препрека које би кочиле реализацију овог капиталног пројекта, којим је предвиђена изградња насипа од Глоговца до ушћа Дрине у Саву.

Када ови радови буду завршени, Семберија ће у потпуности бити за-

штићена од поплава.

Пројекат је финансиран средствима Свјетске банке, а вриједност ове инвестиције износи 13,8 милиона америчких долара.

Изградња овог насипа у дужини од 34 километра биће реализована у оквиру три дионице, подијељене у шест етапа. У зависности од услова на терену, изградња ће трајати четири до пет година, а надзор над радовима овог важног водопривредног објекта за Семберију и град Бијељину вршиће конзорцијум из Загреба, Сарајева и Бањалуке.

У првој фази планирани су радови уз доњи ток ријеке Јање и уз Дрину у дужини 4,6 километара.

Друга фаза овог пројекта предвиђа одржавање система. Ријеч је о каналима, насипима, уставама и осталим водопривредним објектима који се налазе у оквиру овог хидро-мелиорационог система.

Процјењује се да у насељима дуж ријеке живи више од 100.000 становника, од чега 20.000 трпи директну економску штету од поплава.

Ријека Дрина је само у двије последње велике поплаве на овом подручју причинила штету већу око 100 милиона марака.

Времена за даље чекање нема - насип мора бити изграђен, јер прогнозе говоре да би због климатских промјена ово подручје могле погодити нове поплаве и то знатно веће од оних у блиској прошлости.

**ВРИЈЕДНОСТ
ПРОЈЕКТА
13,8 МИЛИОНА
ДОЛАРА**

**ГРАДЊА
ЋЕ ТРАЈАТИ
ЧЕТИРИ
ГОДИНЕ**

**НАДОГРАЂЕНО
ОКО 40
КИЛОМЕТАРА
НАСИПА**

ВОДОПРИВРЕДА:
У посљедње три године урађено
више него у протеклих 30 година

Фонд солидарности обавио мисију

Укупна вриједност изведених радова по овом пројекту износи око 27.149.000 марака.

Већина овог новца утрошена на санацију оштећених објеката

Након катастрофалних поплава, које су задесиле Републику Српску у мају 2014. године, Влада Српске је основала Фонд солидарности. До сада су из овог фонда финансирани радови на обнови у 19 општина. Укупна вриједност изведених радова по овом пројекту износи око 27.149.000 марака. Од ове своте новца на радове санације оштећених објеката утрошено је 21.749.000 КМ, а остатак новца на рјешавање имовинских односа на савским насипима и трошкове одбране од поплава на шест водних подручја.

Посматрајући посљедње три године, у сектору водопривреде урађено је више него у протеклих 30 година. Према подацима ресорног министарства, санирано је око 140 километара ободне каналске мреже,

а регулисано је и око 60 километара водотока. Осим тога, изграђено је и надograђено око 40 километара насипа те 12 километара обалоутврда.

С улагањима је настављено и у овој години. Као приоритетни и хитни су означени пројекти одбране од поплаве, а које финансира Свјетска банка. Поред насипа на Дрини код Бијељине, планирани су радови и на санацији обала водотока ријека Вијак и Укрине. Вриједност ових радова процијењена је на 2.400.000 марака.

Међу пројектима који се финан-

сирају средствима ИПА, издвајају се они који се односе на регулацију корита ријеке Јање у Угљевуку у дужини од 3,5 километара. Пројектована вриједност ових радова износи око 3.579.000 евра.

Истим средствима биће финансирана и регулација ријеке Јање - дигоница 4, у дужини 3,9 километара и заштита Новог насеља у Јањи од брдских и унутрашњих вода. За ову намјену су издвојена 2.642.944 евра. Радови на регулацији тока ове рјечице требало би да почну у септембру 2018. године.

Да би уредили корита рије-

ка, те могућност од поплава смањили на минимум, обезбијеђена су и кредитна средства Европске инвестиционе банке.

Од пројеката који су завршени или су у току треба издвојити неколико њих. Ту је, прије свега, пројекат ТГ 7 - узвишење савског насипа код Козарске Дубице у дужини од 16 километара. Вриједност ових радова је 6.985.715 КМ. Рок за завршетак радова је 30.9.2018. године.

**ЗА ПЛАНИРАНЕ
ПРОЈЕКТЕ
ОБЕЗБИЈЕЂЕНО
80 МИЛИОНА**

На истом овом подручју планирана је реконструкција црпних станица. Уговор је потписан са компанијом ОЦИДЕ из Шпаније, а вриједност уговора се креће око 18.341.000 КМ.

Током ове године требало би да буду завршени радови и на регулацији ријеке Дрињаче у Шековићима. Вриједност ових радова је 5.459.263 КМ, а рок за завршетак је 30.8.2018. године.

Предвиђена је и санација канала на подручју Бијељине, али и реконструкција ободног канала Мајевица и Глоговац. Вриједност радова је око 11.000.000 КМ.

Као један од капиталних и приоритетних пројеката издваја се и санација савског насипа на територији општина Градишка, Србац и Брод. Укупна вриједност ових радова процијењена је на 16,3 милиона конвертибилних марака. У ове трошкове су укалкулисани и радови на реконструкцији обала на ријеци Уни и ободног канала у Броду.

Ни Приједор, који се посљедњих година нашао на удару катастрофалних поплава, није остао кратких рукава. За радове на регулацији ријека Милошевице и Гомбенице издвојено је око 4.200.000 КМ. Почетак радова планиран је за септембар 2018. године.

Мљекарство окосница развоја пољопривредног сектора у Српској

Редовним контролама осигурати квалитет

Анализе Ветеринарског института Републике Српске "Др Васо Бутозан" показале да је квалитет произведеног млијека сваке године све већи

Откуп свјежег сировог млијека у Републици Српској у 2018. години достигао је свој максимум. У првих пет мјесеци ове године, у односу на исти период прошле, примјетно је повећање откупљених количина за 3.526.071 литар млијека или 7,66 одсто.

Такође, након извршених анализа од стране Ветеринарског института Републике Српске "Др Васо Бутозан" утврђено је и да је ниво квалитета произведеног млијека сваке године све већи.

Резултат је то вишегодишњег рада, али и успјешне сарадње Минис-

тарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС са произвођачима млијека, те досљедне примјене постојећих законских прописа.

Стога не треба да чуди што је овај сектор постао један од најуређенијих у Републици Српској.

Како би тако остало и у наредном периоду, надлежни органи спроведе редовне контроле, које треба да осигурају да овај тренд буде

настављен, те да се и у наредном периоду обезбједи пласман квалитетног млијека, како на домаћем, тако и на захтјевном иностраном тржишту.

**НАЈУРЕЂЕНИЈИ СЕКТОР
У РЕПУБЛИЦИ СРПској**

Ове контроле обухватају више од 4.400 испоручилаца свјежег сировог млијека са 1.096 регистрованих активних сабирних мјеста.

Министарство је са Ветеринарско-сточарским центром Бањалука склопило уговор о обављању послова узимања и достављања узорака за контролу овлашћеној лабораторији, за шта су ангажовани и додатни контролни асистенти, укупно њих 40.

Из Удружења мљекара Републике Српске су подржали ове мјере, јер су свјесни да су оне усмјерене ка побољшању квалитета мљекарске производње.

Према подацима Завода за статистику РС, укупна количина сировог крављег млијека коју су од пољопривредних газдинстава прикупиле мљекаре из Републике Српске током 2017. године већа је за шест одсто у односу на количину млијека прикупљену током 2016. године. Што се тиче свјежих млијечних производа, остварено је повећање производње крављег сира за 25,9 одсто, маслаца за 18,6 одсто, а млијека за пиће за 13,7 одсто.

ЗП
ЕЛЕКТРОКРАЈИНА а.д.
БАЊА ЛУКА

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА
Шуме Републике Српске

а.д. СОКОЛАЦ

